

Előfizetési díj.

Vidre postán vagy helyben házhoz bórva

Egész évre	16 frt.
Félévre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy órá helyben	1 frt 50 kr

Egyes szám ára 7 kr.

Megjénik mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői szállítás:

Főttér 4-ik szám havá a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ ÉRTÉKESB CÍKKEK DIJAZTATNAK.

Kéziratok nem adnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, havá az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak

Hatszort hasábozott garmond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdi minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppel Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Hasenstein et Vogler (Wallischgasse 10.) Bud. Mosse Publicistische Bureau Budapeston Hasenstein et Vogler hirdetés köz. irodája. Weisz Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest szervitátor 5. sz.

Nyitási cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazdasági napilap

hatodik évfolyam negyedik évnegyedére.

A „Kelet” előfizetési ára:

Egész évre	16 frt
Félévre	8 frt
Negyedévre	4 „
Egy óra	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

A megrendelések legelőszérűbben postai talványával alóli könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

STEIN JÁNOS,

a „Kelet” kiadója.

Egy régi seb.

Nincs az erdélyi részeknek nyomorúságosabb égető kérdése a tagosításnál. Fatalis mozdulatlanság, melyre ez úgyhán károztatva vagyunk, oly sajtó nyitese hazarészünknek, mely életerőnk tekintélyes részét emészti fel. Jól tudja a kormány, hogy a tagosítás általános közgazdasági érdek, melyet minden jóvaló állam már megoldott, jól tudják földbirtokosink, hogy addig, a míg a két és három forduló gazdasági rendszer virágzásán van, addig nálunk észszerű mezőgazdaságról beszélni is gúnyolódás, jól tudja hogy míg az ugaron szabadon pusztít a község összes állatállománya, belterjes gazdaságról álmodni is merész gondolat, jól tudjuk mindnyáján, hogy erdőkünk a közös birtoklás alatt a kikerülhetetlen végpéztulás szélén állanak, és e tudatban énken el minden jóvaló gazdaságban a tagosítás utáni vágy, valamint a kormányban is úgy hisszük meg van az akarat a tagosítás megkönnyítésére, szabályrendet is készített megtehetős számmal, a végén mégis, mintha megvolna átkozva ez ügy, absolute képtelenek vagyunk tagosítani.

A „KELET” TÁRCZÁJA.

Képek a XVIII. századból.

Irtá:

MOUSSAYE ARSÈNE.

Irók és művészek.

I.

Dufresny.

1648—1724.

(Folytatás.)

Am egy fiatal uracs, nem egy a harci hősök közül, irigyltet Dufresny vidám győzelmet; mert az öközet sáncainál a király volt az együli, ki magasztalta a hősiességet; míg itt a csoránál a királyon kívül jelen volt az udvar alamennyi szépsége.

Ki ez a csinos fiú tulajdonképen? — Kéle egyik a hölgyek közül, Vauban felé fordult. E szép fiú, asszonyom, felelt a vitéz katonára a király udvari bolondja.

IV-dik Lajos meghallván e feleletet, kegyesi fordult Dufresnyhez s így szólt: Vauban madda; ezt soha el ne feledd Károlyka, te a hály udvari bolondja vagy. Egy bolond nem felesleges ennyi bölcs ember közt. Mindenki elhajította magát e szavakra, kivéve Turenne-t, ki képzetében, egész Flandria meghódításával foglalkozott már.

Mi ennek az oka? Egyszerűen az, hogy fen nem értik eléggé miszerint a mi sajátos viszonyaink között a jelenlegi tagosítás fundamentumál elfogadott alapelvek mellett-egyszóvala lehetetlen tagosítani.

E lehetetlenségnek sok oka van. Először a tagosítás költsége oly óriási nagy, hogy képtelenek a birtokosok nagy anyagi megterhelhetés nélkül hordozni; a Székelyföldön csak az egyszerű arányosítás annyiba kerül, hogy nem éri fel az arányosított erdő; másodszor az eljárás szerfelett hosszadalmas, hogy a végtelen kiállításokba, fellebbezésekbe a legtöbbször gazdák is belefáradnak; harmadszor a tagosítás nagy veszéllyel jár, mert vagy egyáltalán nem lehet a közégi birtokosság egyharmadát a tagosításra reávenni, vagy ha lehet, ez egy harmadnak olyan ellen-sége lesz a más két harmad, hogy a tagosítás vezetőinek nemcsak vagyonuk a felégetéstől, de életük sincs biztonságban. Azt hisszük, hogy e három okok a tagosítás lehetetlenné tételére, mind három pedig olyan igaz, mint a hogy miattok az erdélyi részek nagy része tagosítatlanul áll.

E hármass nyomorúság pedig csak egy kútfőből veszi eredetét, azon balfelegéből ugyanis, hogy az állam a tagosítást magánjogi pernek tekinti. Ezért kerül sok pénzbe, ezért hosszadalmas és ezért lesznek peres felek és általa ellen-ségek.

Mint hogy pedig mintegy két évtizedes gyakorlat a napnál világosabban bebizonyította, hogy ez eljárás veszünkre tör, illetőleg miatta oly állapotban stagnál földművelésünk, a mely a többi országok előbbre haladott mezőgazdasága mellett többé meg nem állhat, világos azis, hogy alapszabán javitunk kell a tagosítási eljáráson, jobban mondva, az eddigi eljárást elvetésével mulhatatlanul keresztül kell vinnünk a tagosítást.

Ez minden lehető módot összevetve, csak az, e lap hasábjain sokszor hangoztatott állami kényszer útján történhetik.

Ugy látszik azonban, hogy irányadó körökben ez eszmétől irtóznak s ha jól vesszük ki, leginkább azért, mivel az egyéni szabadság jelenlegi divatos korszakában nem érez elég bátorságot magában az állam, hogy a magánjogokba ily mélyen beleártsa magát.

Azt hisszük azonban, könnyű bebizonyítanunk, hogy e tartózkodás gyermekes s ép maga a magyar állam sokkal fontosabb magántulajdonjogi viszonyokat

A király visszatért Párisba, hol versben és prózában irt dícsőköltemények s mindennemű kitüntetések várták őt. Az udvar a telet Szt.-Germain-ben töltötte, folyton megújuló gyönyörök és mulatságok között. Egy este színház idején, a király egészen kifáradva a zene, táncz, színház s szerelem gyönyöreitől, kérdezte hol van Dufresny. Keresték mindenfelé, hasztalan; végre a király maga fedezte fel őt a színpadon, pompásan játszva egy semmirekellő inas szerepét, Molière egyik vigjátékában.

Március végével Dufresny is visszatért a harczmezőre; jelen volt Hollandia meghódításánál; átkelt a Rajnán, „a nélkül, hogy csak sarni is megvizitelt volna;” szóval oly kőbor életet folytatott, mint a katonák, bár más fegyverrel nem bírt, mint eszével és örök vidorságával.

Midőn Boileau eljött átnyújtani a királynak az átkelés Rajnán című költeményét, Dufresny is jelen volt a kiballgatási teremben. Bouleau távoztával ő maga olvasta fel e szép költői hazugságot: „Én nem értem, szólt minden versszaknál főbeszakítva az olvasást: Despreaux ur, tehát azt képzeli, hogy mi a Styse folyón keltünk át? Pszt! — szólt XIV-dik Lajos, csak egyedül a költők képesek jól megírni a királyok történetét.”

Azonban Dufresny nem az udvar számára született költő volt.

Részakat ápolni, kerti ösvényeket, kigyódozó utakat tervelni, virág-csoportokat, bokrokat ültetni. Épp annyira, mintha dalokat, sonákat, költeményeket irt az ember, mondogatá gyakran; ha a földmives prosában jegyzi fel életét

is alakított át önkényűleg, mint a milyen a tagosítás volna.

Azt hisszük, hogy a jobbágyi földtulajdon s az ősiség is eléggé mélyen gyökerezett a magántulajdonjogban. Az állam várta egy ideig, míg a földbirtokosok önkényesen felszabadították jobbágyaikat s midőn meggyőződött róla, hogy e fontos közgazdasági reform magamagától soha sem jó létre, parancsolólag lépett fel és oly mélyre ható átalakításokat tett a magántulajdonban, mihez a kényszer tagosítást még hasonlítani sem lehet.

Utóvégre most már az államkormány is — reméljük legálább — meg van győződve róla, hogy egy haladni kívánó országban, de különösen az erdélyi részekben, hol igen sok helyt a közös birtok kétszerese, sőt többszöröse az összes magánbirtoknak, a tagosítás erdő- legelőfelosztás csaknem egyenrangú közgazdasági érdek a jobbágyosság eltörlésével, a midőn pedig azt látja, hogy a nagy közgazdasági reform az eddigi úton semmiesetre sem fog léteztetni, azt hisszük bátorságot vehet arra, hogy emagáa létesítse.

Részünkről meg vagyunk győződve, hogy még a jelenlegi tagosítási eljárás is csak formájával bír a magánjogi pernek, de magát a magánjogot rég falba rugta. Képtelenség ugyanis már ott magánjogról beszélni, hol a birtokosság egyharmada vélegesen dönt a felett, hogy az egész község magánjogi viszonyai miként alakittassanak át? Itt a más két harmad magánjogi akarat az egyharmad előtt megsemmisül, s ha már ennyire vagyunk, nem tudjuk, miért ne mondhattuk ki ez egyharmad helyett a tagosítást, maga az állam, mely nem is egy harmad részt, hanem az egész ország birtokosságának többségét képviseli.

Annyi kérés után tehát ismét csak kérjük a magas kormányt, könyöröljön rajtunk, s a mi nagy nyomorúságunkon, tegye legalább tanulmány tárgyává az erdélyi gazdasági egyletnek e tárgyban benyújtott törvényjavaslatát.

Justus.

A főispáni fizetések a jövő évre következőleg praelimináltattak a belügyminiszter által: Árva, Brassó, Esztergom, Fogaras, Háromszék, Kis-Küküllő, Liptó, Mosony, Sáros és Szörénymegyék és Ujvidék, Szeged, H.-M.-Vásárhely és Pancsova-Versecz városok főispánjái 3000 frttal. Alsó-Fehér, Békés, Csik, Szolnok-Doboka, Torda-Aranyos, Győr, Heves,

a természet nagy könyvébe, egy kertész akkor versben írja ugyauazt. „Az angol kertek eszméit mi nem az angoloktól, hanem Dufresny-től vettük át. Az építészetben és kertészetben kitűnő mester volt. A tizenhatszázadik században mi sem volt szokottabb dolog, mint azt hallani valamely festőben berendezett kertről, vagy egy csinosan épített lakról: „Ez Dufresny modorban épített, vagy berendezett kastély.” Páris közelében és környékén a legkellemből sötányok az ő utasításai után készültek s szépítették. Kevésbe mult, hogy egész Versailles nem lett egy „szeszélyes” kertté átalakítva: XIV-dik Lajos felszólította Dufresny-t, terv készítésére; a költő pompás kerteket, csodás labirintyszerű rejthelyeket, alkotott képzetében, hol minden sétáló eltévedt volna. A kinaikak sem találta még fel valami ily nagyszerűt és költőien vad regényest. A király igen erősen ragaszkodott az egyenes vonalokhoz: a tervrajzot félrevetette, hanem Dufresnyt kinevezte a kertek főfelügyelőjévé.

Dufresny nem nagyon szerette az egyenes utat követni. Bolondult a nők és kártya után. Harminez éves korában elhatározta, hogy ezentul ekos ember lesz: megházasodott. Mézes hetei emlékeül egyetlen, az előtti dalaitól előt versnemből irt költeménye maradt fen számunkra.

Sététben felhős éjjel feleségem Léptét a kert felé sietteté; Azt mondja, hogy csak szilvát szedni mégyen, Ő mondja, én meg elhiszem neki. Tik-tak! Pohár csengése jól esik, De puska roppanás nem jó dolog. Ez hősén halt, temetni most vizsik,

Hunyad, Kolozs, Nagy-Küküllő, Szathmár, Szék, Szilágy, Tolna, Udvarhely, Vas, Zala és Zemplén megyéké 3500 frttal, illetőleg 3000 frt fizetéssel s 500 frt pótlékkal. — Abauj, Arad, Bács-Bodrog, Baranya, Bars, Bereg, Bihar, Borsod, Csanád, Csongrád, Beszterce-Naszód, Fehér, Gömör, Hajdum és Debreczen, Hont, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Komárom, Krasz, Mármaros, Nógrád, Nyitra, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Pozsony, Somogy, Sopron, Szabolcs, Szepes, Temes, Ung, Veszprém és Zólyommegyéké 4000 frttal, (melyből egy rész — 500, illetőleg 1000 frt némelyiknél pótlék) Trencsénmegye főispánjái 4000 frttal s 500 frt pótlékkal, a torontali főispáné pedig 4000 frttal és 2000 frt pótlékkal. Torna, Turóc és Ugocsamegyék számára nincs főispáni fizetés előirányozva.

Az 1875-ik évi állami zárszámadás főbb számtételei a következők: A budget megállapított a rendes kezelésben bevétel 206 millió 434,748 frt, kiadás 207 millió 254,253 frt 1/2 kr. s így 819,505 frt 1/2 kr hiány; a tényleges eredmény pedig volt 187 millió 967,777 forint bevétel, 207,231,718 forint 27 kr, kiadás, s így a readek kezelésnél 19 millió 263,940 frt 83 kr hiány. A rendkívüli kezelésnél a budgetben megállapított 5,703,770 frt bevétel, 26 millió 609,063 forint kiadás s így 20,905,293 forint hiány, a tényleges eredmény pedig volt 3 millió 780,968 frt 17 kr bevétel, 23,650,335 frt 54 kr kiadás s így 19,869,367 frt 36 és fél kr hiány. — A hitel és pénztári műveleteknél a budgetben előirányoztatott 5,072,132 frt bevétel, 5 millió 072,132 frt kiadás; a tényleges eredmény pedig 1,819,593 forint 91 kr bevétel, 2 millió 405,256 frt 64 kr kiadás s így 585,652 frt 73 kr hiány. — Az összes kezelés előirányzat mellett a budget szerint tett 217,210,650 frt bevétel, 238,983,448 frt és fél kr kiadás, s így 21,724,798 frt és fél kr hiány; a tényleges eredmény szerint pedig 193,568,329 frt 53 kr bevétel, 233,287,290 frt 45 kr kiadást s így 39,718,960 frt 92 és fél kr hiányt.

A háboru.

A fegyverszünet.

A törökök a hat havi fegyvernynyugvással lényegesen megnehezítették Oroszországnak az actióba lépést. A míg a porta a hatalmakkal szemben a negatio terén állt, a míg békefeltételeiket és fegyverszüneti terveiket Konstantinápolyban egyszerűen mellőzték, Oroszor-

Az holt részeg, s holnap megint iszik. Én csak iszom, s csak sir a feleségem... Mivel többet sir ő, annál többet iszom én. A sok ivás még sirt és végre nékem S a sok sirás neki — az is egyre mén!

Házassága idejéből ez egyetlen vidor nevetés hangzott fel részéről. Majd semmit sem tudni első nejről: Voisen on szerent, gazdag polgár nő volt, ki a költőt a Szt-Anat kulváros egyik kertjében pillantotta meg. Hála e házasságnak, most már volt neki is saját kertje, melyet kedvére rendezhetett be.

„Nós! kérd tőle a király, egy hónappal házassága után, mit szólna a házassághoz, szegény Károlyom? — Hej! sire a házasság hónapnak meg van az a sajátosága, hogy az idegek vágyakoznak ott lakni, míg rendes lakói szeretnek száműzve lenni belőle; vagy még inkább oly község ez, melyben nyolcz nap elteltével nincs semmi közös többé.

Annyi bizonyos, hogy a pénz soha sem lesz közös köztetek, mivel nem fogtok vele birni. E nálam eltöltött évek alatt, többet adtam már neked száz ezer tallérnál, valóban te éppen az ablakon dobod ki a pénzt.

Arra sincs időm, hogy az ablakot felnyissam, el kél úgy is.

De sire, oly igen sokba kerül az udvari élet.

Kopé! szeretném tudni ugyan mit fizetsz itt életmód és szállásodért?

Fájdalom! sire, nagyon gyakran megtörténik, hogy másutt kell ékeznem és hálóm!

— Ahá! tehát ebben rejlik a titok! Te-

ság némileg még csak indokolhatta volna a hadizenetet. De most, midőn a porta magától fényvornyugvást kínál, mely idő minden tekintetben elég arra, hogy a végleges béke előkészítettessék, s akár európai congressus, akár más nemzetközi testület szabályozza a kelet viszonyait, Oroszországnak nincs többé semmi plausibilis oka a hadizenetre. Már nem hivatkozhatik a polgárosodás, a humanitás szempontjaira; ha actióba lép, az tisztán és kizárólag hódító tervek valóstítása miatt fog történni.

Megeshetik, hogy a török minisztertanács ez új ajánlata egyelőre békés fordulatot fog előidézni az annyira feszült helyzetben. Ha a fegyvernynyugvás elfogadtatik, kétségtelenül congressus vagy értekezlet fog összeülni, mely a télen át elhajlódik valahogy s így legalább a tavaszig kilátásba helyezi a béke fenntartását. Hogy akkor azután mi fog történni, az más kérdés. De mindenesetre az sem megvetendő nyereség lenne, ha a nagy catastrophak kitérése legalább hat havi halasztást szenvedne.

Ujlagos öldöklések.

Időközben a lapok folyton terjesztik a rémhíreket a török birodalomból. Mint a „Pol. Corr.”-nak oct. 5-éről Ruscsukból írják, ott a napokban azon hir terjedt el, hogy Macsin kis dunamenti városban a mohamedánok husz keresztényt meggyilkoltak. A consulok sürgetésére azonnal vizsgáló bizottság küldetett ki, hogy Macsinban csakugyan meggyilkoltak öt keresztényt és egy zsidót s hogy a kaimakam nem részes a büntényben, hanem ellenkezőleg mindent elkövetett, hogy a további vérontást megakadályozza.

A szerb korona.

A szerb királyságról jelentik a „Tagblatt”-nak, hogy a szerb királyi koronát, mely orosz szláv egyesületek költségén csináltattott, legközelebb várják Pétervárról Belgrádba; a koronázás egy zárdában megy véghez. Ugyancsak e tárgyban egészen ellenkezőleg arról tudósít a „P. Ll.” hogy az osztrák magyar és orosz főconsulok együttes előterjesztéseire tegnap este a Milán fejedelem elnökelete alatt tartott miniszteri tanács a királyi czim használatát minden formában tiltotta. Seftsa miniszterelnök Deligrádba ment, hogy ez irányban Csernajeftnek utasítást adjon.

A kozákok átvonulása.

Tur-Severinből írják a „Pol. Corr.”-nak oct. 6-ról: „Tegnapelőtt sajátos látványt tanúja volt kis határvárosunk. Zajos zeneszóval

hát te az udvarnál laksz ugyan, de csak akkor, ha valami kellemesebb foglalkozás nem vár rád Párisban: te bizony hálátlan fickó vagy.

Tudom sire: épp azért eszedem fel-ségednek, legyen oly kegyes és utasítson ki palotájából. Egy költőnek változtatni kell kissé látkörét; aztán különben is, bála feleségemnek, nem vagyok többé mindég rózsás kedvemben.

De ha elmégy, ki fog engem aztán oly jó időn megnevetetni, szakítá fálbe Dufresny szavait a király, elkomolyodva.

E megjegyzés sire, egy csinos arab regét juttat eszembe, melyet, ha megengedi elfogok mesélni.

Halljuk hát, nem bánom; de csak gyorsan, mert várnak reám.

Arrhoun kaliffának volt két orvosa, egyik testi, másik lelki jóllétéről gondoskodott; lelke bús komolyságban szenvedett; ezért az utóbb említett orvos, ki egy tudós bölcs volt, egész idejét arra fordította, hogy vigaszt és öröm üssön tanyát a kaliffa körül. Egy napon, midőn együtt sétálgattak a palota kertjében, a kaliffa egyszerre csak így kiáltott fel:

Arrhoun! Arrhoun! mennyire elszomorított te barátaidat, buskomolysággal, éppen mint a hogy e süri lombu fá sötét árnyat vet a körülte levő fákra. És a bölcs férfi felé fordulva így folytató szavait: „Értékes gyűrt igérek neked, minden ajkaimra csalt mosolyért.”

(Folyt. köv.)

egy csapat kozák vonult be városunkba. N. ariskin herczeg és Kusmin ezredes vezérlete alatt s egyenesen a Dunához masirozott, hol a nemes kozákokat egy felszerelt hajó szállította át a szerb partra. Első pillanatban a lakosság rendkívül meg volt lepelve. Azt hitték, hogy valami cserkeszbanda rontott be kirabolni a békés városkát.

Később lecsillapult az izgalom, a mint híre terjedt, hogy a harc e dalás lovagjai kozákok, kik cserkesz-rubáznak hasonló uniformist hordanak. A kozákok a kaukaszusból jöttek s rózsás kedvükkel egészen elbájolták a város lakóit.

A török katonai készülődések.

A török katonai készülődésekről is folyton érkeznek hírek. A Duna mentén parti őrtegek felállításához fogtak s minthogy Románia egyelőre békés szándékokat táplál, Ruscsukban azt hiszik, hogy a védelmi intézkedések más ellenség ellen irányulnak. Yeméből 14 zászlóalj katonát is várnak a városba; a katonaság nem küldetik a harczterre, hanem a Duna-menti határvárosokban fog elhelyeztetni. Tüphanéből némi löszer-szállítmányok is érkeznek a dunai várakba, Widdinbe pedig két üteg nehéz ágyú küldetett s Assim pasa, a tartomány kormányzója nyíltan kifejezi azon aggodalmát, hogy komoly harcra bonyolódhatnak állanak közöttük, melyekkel szemben a porta igen nagymérvű előkészületeket tesz.

A szerb hadsereg.

A szerb sereg helyzete megbízható hírek szerint egyáltalán nem olyan, hogy a hosszabb fegyvernagyvást nem szívesen venné. Az utóbbi harcokban a szerbek óriási veszteséget szenvedtek. Így például a „Times” szerint Natália fejedelemné zászlóalja, mely 900 emberből állt, a szept. 28-ki harcban leapadt 40 emberre.

Harezi hírek.

Szerbiából jelentik a „P. C.”-nek okt. 8-ról: Minden jel oda mutat, hogy Lesjanin meg fogja támadni Osman pasát. Biztos hírek szerint Zajcsárt alig 8 zászlóalj ni-zam tartja megcsálva. A sereg zöme valószínűleg Knjazeczon keresztül a Morava völgybe vonult. A szerb előcsapatok ma indulának Zajcsár felé. Most minden zászlóaljának két parancsnoka van: egy szerb és egy orosz. Deigazában csak az orosz parancsol.

A „Yatagan légio” Masa Vrbitsa vezérése alatt a morava-völgyi csatákban szerföltött kitüntette magát. Negy zászlóalj török testőrt szétgrasztolt s elfogott egy török zászlót. Cser-najeff tábornok 70 érmet osztott ki köztük s 60 darab aranyat küldött a „legvitézebb” montenegróinak. Együttal a napi parancsban tudatta, hogy az, a ki ezentul török zászlót vagy ágyút hódít, 50 darab arany jutalomban részesül. Az orosz önkénytesek áramlata még most sem apad. Nem mulik el nap, hogy asapatostul ne özönlének Szerbiába. Épen most alakítanak tíz zászlóaljat merő oroszokból.

Csarnajeff „nagyszabású erősítéseket kér. A hadügyminiszter most a legutolsókat, a 42 és 52 év közt levő embereket hívja zászló alá. Ez a korosztály körülbelül 30.000 hadakozót állít ki. Ezzel a Morava hadsereg 140.000 emberre szaporodnék. — A Csarnajeff s a kormány közt fölmerült viszálykodások híre nem bizonyul alaptalannak. Deligrádból érkező hírek szerint határozott tény, hogy a fővezér perhorreszcálja a fegyverszünetet, s a kormány céljaival ellenkező irányban halad.

Konstantinápolyból.

A „Pol. Corr.”-nek a következőket írják: A helyzet itt e percben olyan, hogy a legtürelmebb embert képes kihozni sodrából. A török államférfiak nem hiszik, hogy az európai diplomácia követeléseinek visszautasítása a hat nagyhatalom actiojának solidaritására vezetne. A portán meg vannak győződve arról, hogy a török birodalom szétdaraboltságának eshetőségével szemben a hatalmak szövetsége fölbomlik. A porta mindig számított s most még biztosabban számít az érdekek azon ellentétességére, mely a hatalmak szorosabb viszonyát lehetetlenné teszi. Az a körülmény, hogy némely kabinet habozott a pétervári cabinethez csatlakozni, nem kerülte el a porta éles szemét s lényegesen megerősítette ellentétésében.

A szultán mindenen békét akar, de a főszempont előtte mégis az, hogy a néppel egyetértve cselekedjék. A török nép nem ismerve öngyűlöset s a veszélyt, mely feje fölé tart lebeg, nem akar engedni Európának oly kérdésben, melyről tiszta fogalma sincs.

A porta makacskodása nem hozza ki sodrából a diplomatiát, mely ujra megkezdte az alkudozást s még egyszer e fog követni mindent, hogy a világot a conflagratio iszonyu következményeitől megóvja. Egyébiránt lehetséges, hogy Törökország időközben mind jobban elgyöngülve s belátva, hogy nem bír megküzdödni a torló akadályokkal, végre magától is engedni fog.

A nyomor és a kiábrándulás megtörik a nép gőgös dacosságát s a szultán nagyobb zavarak nélkül, új kormányférfikkal elfogadhatja Európa föltételeit. Idáig még nem jutottunk: egyelőre jól tenné a porta, ha a török hírlapok szenvedélyes hangját, mely éppen nem méréskli a kedélyeket, fékezni igyekeznék. A Bassiret Stambul legolvasottabb lapja, például tegnapi vezércikkében már nem csak az idegen beavatkozás ellen mennydörgött, hanem egyenesen fölhitva a keresztény hatalmakat, hogy ha tesszik, üzenjék meg a háborút.

A szultán mindennap elmegy valamelyik mecsetbe s a Ramazan alatt a vallás minden tilalmát híven megtartja. A minisztériumok bureaui zárva; csak szombaton lézeng bennük egy-két hivatalnok.

Táviratok.

Bécs, oct. 11. A „N. W. A.”-nak távirják a török fővárosból: Mithad pasa palotáján fenyegető irat volt kifüggesztve, melyben ez mondatik: Ha a porta nem lép fel erőlyesen a hatalmak beavatkozása ellen, akkor új Hassánok támadhatnának. Mult héten történt is egy merénylet Mithad pasa ellen. Utóállók erővel megállították a pasa lovait és a minister csak kocsiá lélekjelenlétének köszönhető, hogy megmenekült.

Ragusa, oct. 11. Török forrásból eredő jelentés szerint Dervis basa betört a bislo-pavlovici kerületbe, előre nyomult Martiniczig, és megszállott minden fontos posztot. Dakovic vajda visszatért Vukotic seregéhez.

Bécs, oct. 11. Paskanyból jelentik: Folyó hó 6-án és 7-én 170 orosz vonult itt át; nem önkénytesek, hanem rendes katonák; a legtöbbben báránnyór bundákkal voltak ellátva a télre.

Ragusa, oct. 11. Mukhtar pasa ismét mindazon állások birtokában van, melyeket a lubinyei csata előtt elfoglalta tartott. Legközelebb támadólag fog fellépni.

Knin, oct. 10. Despotovics felkelő seregének egy szakasza oct. 5-én megtámadta Vaskoblato török helységet, (Livnótól délre) és három napi harc után be is vette; továbbá elfoglalta Ziskucz török erődöt.

Laibach, oct. 11. A „Slovenski Narod” lelkes vezércikkben ünnepli Jovanica vezérőrnagy kinevezését laibachi osztálytábornokká. Jovanic, mint horvát, szlavan hadosztályt fog vezényelni és ez — ha az uralkodó parancsolja — lelkesedéssel fog sikra kelni a törökök ellen Bosznia megszállása végett.

Baden-Baden, oct. 11. A görög király ma ideérkezett; a német császár és a nagyherczeg fogadták.

Cettinje, oct. 11. Tegnapi Grabovából tizenöt török foglyot hoztak ide; Dakovic sereg felgyújtotta nemcsak Lubinjét, hanem a lubinjei kerület összes török falvait is; ez alkalommal 1500 török esett el (!) vagy odaégett saját házaiban; a montenegróiak vesztesége 130 halott és sebesült.

Magyar lapok szemléje.

A „Nemzeti Hírlap” azt hiszi, hogy azon államok, melyek a békét akarják s melyeknek nem kitűzött céljuk Törökország feldarabolása, csak ösztöne örmömel üdvözölhetik a török kormányának nagy önmegtagadást tanúsító határozatát, mely lehetővé teszi a béke helyreállítását. S ha nem? Akkor, Törökország kétségbeesve Európa becsületét szándékolja fölött, kénytelen lesz fegyvereire bízni sorsa eldöntését. Gondolják meg Európa államférfiai egy ily vallásáboru iszonyu következtéseit, gondolják meg, hogy ha a Törökország által most is becsületét ösztönözéssel nyújtott békejobbot el nem fogadják, az ő fejükre fog szállni osztatlan terhe a felelősségnek, mindazon iszonyokért, melyek két nagy vallásnak, a mohamedanis musnak és az orthodox keleti egyháznak egymás elleni irtó harczát kísérni fogják.

A „Kelet Népe” óhajtja, hogy a világ béke fel ne bomoljon, sőt a háborúnak is vége legyen. Azt hallja azonban, hogy országszerte vásárlanak jelentékeny számú lovat, idegen megbizásból: vajlon nem felednének-e jól felfogott érdekekben, hogy a kivitt a mai válságos időben egyáltalán megtiltsunk? Ezek oly tényezők, melyeket illetőleg aránytalanul kevés költséggel, sokat tehetni mozgósításunk gyorsításának fokozására. S midőn ő felsége az idei őszi hadgyakorlatok alkalmával oly dicősrőleg nyilatkozott véderőnk harczképességéről, azon tudat, hogy e véderő — szükség esetére — gyorsan is mozgósítható, csak emelheti intőző közeink öntudatosságát s önbizalmát jogosult érdekeink megőrzésére irányzott minden kísérlet erőlyes visszautasításában.

A „Hon” ugy találja, hogy most szép alkalma van Oroszországnak tetteleg bebizonyítani Európa előtt ama békeszeretét, melylyel kérkedni szokott. Egyszerűen ne bocsásson több muszkát a szerb-török harczterre s akkor meg lesz a fegyverszünet, esetleg a béke is. Ha nem teszi, soha sem fogja joggal visszautasítani Európá vádját, hogy keleten a békét

Oroszország tette lehetetlenné. Épen együtt vannak most Livádiában és tanácskoznak a kelet s tőu Európa sorsa fölött, a császár, Gorcsakoff, Ignatieff, Szumarokoff s az orosz trónörökös. A tanácskozások még folynak, mikor a porta megteszi loyálisan a fegyverszüneti ajánlatot. Fogadják azt lel Oroszország főbb emberei. Livádiába érkezik Bratiano román miniszterelnök, kérve a csárt, hogy kimélje meg és tartsa tiszteltben Románia semlegességét. Ime két konkrét alkalom Oroszország részéről biztosítani, azaz helyreállítani a békét. Most a helyzet sulypontja Livádiában van. Minden attól függ, mit fognak ott határozni. Béke lesz, ha békét; és háboru, ha háborút határoznak. Szorongva várja a continens, mit válaszol Livadia Konstantinápolynak.

BELFÖLD.

Fogaras, 1876. okt. 8-án.

(Rendjel kiosztás).

Ma érdekes napunk vala; délelőtt 11 órakor tüzte föl alkalmi beszéd kíséretében Majer Sándor helyőrségi alezredes parancsnok ő méltósága, nyugalmazott századosok Max Tódor és Gál Tamás urak mellére az ő császári és apostoli kir. felsége által — előbbinek Fogarason kifejtett sikeres közhasznú működése, utóbbinak a fogarasi helyőrség elhelyezése és egészségi viszonyai érdekében tett szolgálatai elismeréséül, legkegyelmebben adományozott Ferencz József rend lovagkeresztjét. A rendjel kiosztásának mint a mely a politikai hatóság teljes kikerülésével történt, minden irányban katonai jellege volt; a német szövegű meghívókat a helyőrségi parancsnokság adta ki, az ünnepélyt a várkaszárnya elibe felállított tiszti kar és legényeszkörében ugyanaz hajtottá végre. Majer alezredes ur tagadhatatlanul kiváló szónoknak vált be, főként a Gál Tamás urhoz intézett szónoklata által, melyben oratóriai mesterfoglásaival igyekezett kapós alakban enyhíteni a széles körben nyilvánult dissonantiát Gál kapitány ur feldisznítést illetőleg, — fejtegetvén, hogy ennek a városnak a helyőrség vendégszerepel ellátásában mindenkor áldozatkész polgárságát a legfőbb hadur csak is ez idői h. polgármesterének kitüntetésé által jutalmazhatá meg. Ha tudta volna városi közönségünk, hogy ez a lovagkereszt Gál ur mellén édes mindnyájunké, hogy hát ő benna minket tisztelt meg a Felső: azt hiszem, ex inepélyen nem oly parányi számmal jelent volna meg. Így pedig, ugy tetszik nekem, hogy a nem tagadható dissonantia és tán a polgári jelleg merő hiánya okából is a nagy közönség, a megyei és városi értelmiség, tündöklő távolléte által ezt az egész inepélyt agyon hallgatni kívánta. Egyébiránt, hogy az itteni helyőrség a pár év előtti multban egészségi és más tekintetben milyen rossz szul volt elhelyezve és milyen jól van ezidőt? s a helyzet javítására miként és mily mérvben folyt be a dekorált polgármester-kapitány ur? ezt csak is a katonai szakemberek ítélik meg, ahhoz a mi filiszter eszünk nem ért. Azért hát: salut!

Max Tódor kapitány ur büszkén viselheti kitüntetését: ő a tiszti árva és özvegyek könnyei letörlesztésében, a nyugdíjasoknak és a megzomorultaknak sorsa enyhítésében sokat fáradozott és önzetlenül; a helybeli katolikus egyház és iskola gyarapítása körül neki egyedül annyi az érdeme, min az ezer másoké. E tekintetben kiérdemelt lovagkeresztjének az volna már igazi gyémánt koronája, hogy ha ismét összeforaszthatná hitfelekezete szétvált tagjait, a kiket germanizáló törekvései által szét rebentett; ha ismét visszazahozhatná — pedig teheti — a béke galambját hirtorsosai közé, a kiknek kebelében az ő és tulbugzó társai által forezriozott „Deutsch-kath. Kirche, és deutsche Schule” okán a felháborodás és elkeseredés szelleme nagy mértékben dül. Ezt ha megteszi, ő is: Salut!

Báró Eötvös József arcképe Seps-Szt.-Györgyön.

Kedves kötelességet teljesíték, mikor tudomására hozom a t. olvasó közönségnek, hogy Seps-Szent-György város egy múkinccsal ismét gazdagabb lett. B. e. Eötvös Józsefnek a budapesti rajzakadémia egyik legkitűnőbb növendéke Gyárfás Jenő ur által olajba festett arcképe a s.-sz.-györgyi közönségi iskola birtokában van. Gyárfás ur ezen arcképet a Keleti Gusztáv felügyelete alatt másolt s mint ilyen, a budapesti szakértők és művészek által a legelismertebb kitüntetésben részesült. A kép 1 méter hosszú és 73 cm. szélességű gazdag aranykerettel, sötét hátterén a legkellemesebb benyomást adja a szemlélőnek. A boldogult arca, bomlókán értelmi fensőséggel, szemeiben a lelkesültség és szelid jószág fényével, méltóságteljes állásában teljesen visszatükrözi az elhunyt élő alakját. Minden tekintetben megféle a kivitel a magasabb műgényeknek s így méltán mondhatjuk, hogy városunk egy múkinccsal gazdagodott.

Hogy egy közönségi iskola pénzalapja nem volna elégséges egy múkinccs beszerzésére, azt

talán mondanom is felesleges. Azonban akadt egy műbarát, egy humanus pártfogója intézetünknek, ki megszerze azt iskolánk számára. Wodianer Béla Seps-Szent-György város képviselője vásárolta meg kétszázötven forint s az összeget azon óhajátása kíséretében küldé rendeltetésre helyére, hogy „virágozzék ezen intézet s haladjon a közművelődés utján azon szellemben s olyan lelkesedéssel, a mint azt b. e. nagy Eötvösünk egész életében kívánta.” Adja az ég!

Addig is tehát, míg az iskolaszék a nyilvánosság előtt megköszönheti a nemesszü adakozának hazafias áldozatát, kedves kötelességemnek tartom a leghálásabb elismerés melegével hozni ezt közudomásra.

Intézetünk a nélkül is szoros összefüggésben vannak a boldogult emlékével. Az ő személyes megjelenése és buzdító szavai vetették meg alapját azon ref. tanodának, mely most nemcsak városunknak de egész Háromszéknek is legdiszesebb kétemeletes épülete. A boldogult nagyférfi munkásságának köszönheti városunk felső fiu- és leányiskolájának s az elemi fiu- és leányiskolájának folyvást emelkedő virágzását. Végre a nagy szellem emlékére létesült a s.-sz.-györgyi tanítóok „Eötvös-egylete” is, mely a nevelés-oktatás terén a legüdvösebb eszmék harcászai között áll.

Ennyi kedves emlékek fűznek bennünk b. Eötvös József emlékéhez s ezért becses nekünk sokszorosan azon diszes kép, melyet a képviselő ur iskolánk számára megszerezni szíves vala.

Jelenleg a felső leányiskolai hivatalos teremben van felállítva, szemben a kettős szárnyu ajtóval, hogy buzdítsa és lelkesítse a tanítót és növendékét egyaránt a nagyférfi szellemében munkálni, előrehaladni a közművelődés utján. Áldott legyen emléke örökre!! . . .

Málík József, igazgató.

A székely kivándorlás kérdésehez.

„A vándorló Erdély” („Das wandernde Siebenbürgen”) czim alatt Hintz János ügyvéd és a brassói ipar- s kereskedelmi kamara titkára egy reánk, erdélyrészekre s különösen a székely kivándorlásra nézt igen érdekes statisztikai tanulmányt adott ki Brassóban. A munka, melyet szerényen csak tanulmányának nevez szerzője, tíz fejezetben a népesedési mozgalmat az erdélyi részeken az 1870-i népszámlálás alapján, ismerteti; s adatai annál érdekesebbek, mert szerző az erdélyi részeken észlelhető eme kivándorlási tömeny Magyarországra [más vidékeinek hasonló népesedési mozgalmával összehasonlítva, valamint történelmi levezetéssel kapcsolatosan tárgyalja. Adataiból érdekesnek tartjuk kiemelni a következőket: 25—30,000 személyre megy azok száma, akik időnként az erdélyi részeket elhagyva, a dunai fejedelemségekben keresnek maguknak kenyeret. Ez a tekintélyes szám mindenesetre komoly meggondolásra méltó, ha nem is épen megdöbbentő, miután minden ország határszélein mindig lesz bizonyos mennyiségű kivándorlás. Egész Magyarországot tekintve egy négyszög mértföldnyi területre 10 magyar állampolgár esik, átlagosan, kik a külföldre mennek vagy végleg, vagy csak ideiglen, tehát az összes itthon maradó népességnek 0.36%-a. Ez persze mint nagyon természetes népmozgalmi hullámzás eredménye, a legkevésbé sem aggálykeltő. De ha tekintetbe vesszük, hogy az erdélyi részeken a kivándorlók száma négyszög mértföldenkint 18 személyre vagyis 0.80%-ra emelkedik; s ha tekintetbe vesszük, hogy míg a kolozsvári ipar- és kereskedelmi kamara területén csak 2 távollevő személy esik ugyan egy négyszög mértföldre, tehát 0.06% addig ez az arány a brassói kamara területén, — mely pedig nagyobb részt magában foglalja a székelyföldet is, — már 43 személyre □ mértföldenkint vagyis 1.90%-ra emelkedik, tehát hogy itt, a brassói kamara területéről majd minden 50-dik ember kivándorol, már akár végleg, akár csak ideiglen: ez már mindenesetre feltűnő jelenség s önkénytelenül felkelti bennünk azt a kérdést, hogy mi lehet az oka annak, miszerint az erdélyi részeken annyi ember találkozik, kik megtagadva a hazához való ragaszkodás természetes érzelmét, idegen földön keresnek boldogulást? Mert ha áll is az, hogy e kivándorlók egyrésze haza tér ismét; még akkor sem lehet közönyös az ország közgazdasági állapotára nézve az, hogy évenként annyi ezer meg ezer tevékeny kéz munkájától meg legyen fosztva. — Különb kérdéses rőpirat lényegileg magában foglalja azt a fölterjesztést, melyet e tárgyban a brassói iparkamara tett a minisztériumnak a kolozsvári kamara hasonló fölterjesztésével egyidejűleg.

Törvényszéki csarnok.

Bankjegyhamisítás.

Maros-Vásárhely, 1876. okt. 12.

A „maros-vásárhelyi kir. törvényszék”nél Bain János és társai 10 frtos bankjegyha-

misítási bűnügyében megtrótt végtárgyalás alkalmával a kir. törvényszék következőleg volt képviselve: Elnök: dr. Biner Lajos. Bírák: Fekete Károly és Fogaasi Dániel. Jegyző: Sándor Kálmán, jegyzőkönyv. Közvádló: Lénárt Imre, kir. ügyész. Vádlottak: Bain János, Tüzes Lajos, Bekő Mihály, szül. Egyed Rebeka és Kosztetzki Lajos. A három első vádlott védője: Szabó József, ügyvéd. Kosztetzki védője: Kuthi Alot, ügyvéd. Megjelent 5 tanu. A tényállás a következő: Bain János 1875. elején megismekedett Kosztetzki Lajos ajánlatára, a kit ő ebb is ismert, Tüzes Lajossal a brassói Nr. szállodában és ott hárman együttesen meggytek a hamis 10 frtosok gyártására, illetőleg terjesztésére. Az alku egy volt, hogy Tüzes Lajos mérszáros kiviszi Bain Jánost magáhozörköre, hogy Bain ott nyugalmasan készíthess a hamis tízeseket; kapni fog Bain minden elkészített hamis tízesért 2 forintot, a többire neve Tüzesnek Kosztetzkivel külön szerződése lt, hogy Kosztetzki Csikban marhakat fog vásárolni és azokat Tüzes, mint mérszáros kiárulja. A terv végre is hajtattot és Bain három hét dolgozott Tüzesnél Türesön és ezalatt h darabot elkészítve, darabját 2 frtót át is ad Tüzesnek, a ki ebből 3 darabot Kosztetzkinek adott át. Ezen idő alatt Kosztetzki megtogatta Baint és szorgalmasabb munkálkodásra sürgette. Tüzes sem volt megalógedve azza hogy lassan megy a munka és állítólag azért mert Tüzes véget akart vetni a megbánt résszedésnek, Bain eltávoztot Türesről és Homod-Oklandra ment, Bekő Mihályhoz szállt, a kit azelőtt már ismert, mert e faluban, mint kőműves dolgozott. Itt Bekőnével és leányával tudatta, hogy őt a bankhamisításra, de állítólag férjével nem. Itt is folytatta hamisítását és összeköttetésben volt Kosztetzkivel, sőt Bekőnének is adott egy pár hamis 10 frtost felváltani, a ki abból 2 frtnyt töltött és a többi állítólag visszaadta Bainna.

Bain János és Tüzes Lajos mindent bevallanak s a fenti tényállást egybehangzólag adják elő. Bűnösségre kimondatván, a btk. 108 §. szerint a p. s. 286 §. alkalmazásával öt évi, hetenkint egy bőjtöl sulyosított börtönrre ítélték.

Kosztetzki Lajos, egy félig művelt, rozsz erkölcsű asztalos és girász, a kijogosatlansul ügyvédséget folytató s a felek pénzeit elcsikasztotta, minden makacsul tagad és minden egyes tanut, sőt oánakat is, a kikre, mint bizonyásra ő hivatozott, ellenségének mond, mert ellene vall s önmagá ellen bizonyított adatokat is prókári furlangossággal és vakmerőséggel ártatlanlaga melletti bizonyítékul hozza fel; így, hogy többet ne említsék, például azt, hogy Bai a börtönből másik fogolytársának azt írja, hogy „hába igéri Kosztetzki ujján levő aran gyűrűjét nekem, még se vonom vissza vallásom”; a mi épen Kosztetzki megvesztegetés kísérletének meg-hisülésát bizonyítja. Vádt társai s azt megerősítőleg 4 tanu vallomás alapján a bprts. 271. és a 269. §. szerint bűnösnek mondatott ki és sommi erhitő körülmény nem lévén, mig sulyosított makai tagadás és rozsz erkölce, a btk. 108. § szerint tizenkét évi, hetenkint egy bőjtöl sulyosított börtönrre ítéltett.

Bekő Mihály, beesületes jellemű és előéletű asszony inkáblá kínálózkodó alkalom által, semmint előleges ándókból keveredett ez ügybe, mert Bain vlomása szerint is, semmi egyezés közöttük, sztozás vagy részeseadás fölöl nem volt. A vizsgálat rendjén a leányával való szembesítésalkalmával bevallotta, hogy tudta, miszerin Bain az ő házánál hamis 10 frtost készít, de a végtárgyalás rendjén e vallomását, mint ártólag a vizsgálobírótól való félelmében morotlott visszavonta s azt állítja, hogy ő látta ryan rajzolgatni Baint, de kérdésére az azt lelte, hogy az abasfalvi templom terven dolgozik, a mely tervn azelőtt dolgozott is. Igaz hogy két darab 10 frtost, mikor ő Köhalomti a vásárra ment, Bain oda adott neki való, de akkor nem mondta Bain, hogy azaz hamisak. Bain is megerősíti, hogy nem monda, de — ugymond — azért nem monda, mert em volt arra szükség, tudhatta ő a nélkül. Ő az igaz elköltött 2 forintot belőle, de zt „János bával eligazíthatni vélte” a többi tehát 18 forintot vissza adott. Bain szerén csak 8 forintot adott vissza. A kir. tszék a vaomás visszavonását indokoltnak nem tartván, azt nem vette tekintetbe s ez alapon, továbbá leánya és Bain vallomása alapján a büntilyben való részeseadásért (btk. 109 §) bűn s-nek mondta ki és a számos enyhítő körülmény tekintetbe vételével alkalmazta a bprts. 28 § t és a btk. 108 § szerint öt évi, hetenkint egy bőjtöl sulyosított börtönrre ítélté el.

Mindnyáján elítéltek a bprts. 341 § szerint a bűnvádi és rabrtási költségekre, de Bekő Mihályt kivéve, aki t. i. vagyonos, a többi, mint vagyontalótl, behajlathatlannak nyilvánítottat a bprts. 343 §. értelmében egyetemlegesen ítéltettek l.

Kir. ügyész: a ítéleten megnyugodt.

Bain János vádtt: az ítéleten megnyugodott,

Nem hivatalos.

HÁLA-NYILVÁNÍTÁS.

Nem mulaszthatom el a „HAZA” életbiztosító és hitelbank t. igazgatóságának köszönetemet nyilvánítani azon pontos eljárásért, melyet velem szemben — boldogult atyám által férjhez menetelem esetére BIZTOSÍTOTT 1000 frt. HOZOMÁNY PONTOS KIFIZETÉSE által tanusított.

S midőn hálát nyilvánítom, szintén nem mulaszthatom el a gyermekeik jólétét szívükön hordó szülőknek becses figyelmébe ajánlani a „HAZA” BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁGOT, mely a férjhezmenetel-, hozomány-, vagy kiházasításra éveken keresztül csekély betételek

(416) után (2—3) szép eredmény- és különös pontossággal fizet.

Kelt D. Szent-Márton, 1876. sept. 15-én.

Ambrus József, tanu.

Szentpéteri István.

Kovács Kati,

Gáspár György, tanu.

(268)

Erdélyi pincze-egylet Kolozsvártt,

bel-tordautca 5. szám

mint kereskedelmi részvény-társaság kitünő borai, eredeti árakban és legjobb minőségben, alább felsorolt városokban s uraknál vanaok bizományban.

Budapest: Testory Antal.

Bécs: F. C. Lészay, Fleischmarkt 12 im Hofe.

Brassó: Pott Testvérek.

Borszék: Áved & Kábdébó.

Baróth: Debitzky Mihály.

Debreczen: Gerébi Fülöp.

Fogarasz: Papp István.

Gyulán: Ferenczi Alajos.

Gyergyó-Szent-Miklós: Czifra

Ferencz és fia.

Hamburg: Testory Antal.

Hátszeg: Izzikutz Antal.

Kézdi-Vásárhely: Benkő Testvérek.

Lugos: Palkó Károlyné.

Miskolcz: Pasteiner Ferencz.

Nagy-Szeben: J. B. Misselbacher

és fiai.

Nagy-Várad: Janky Antal.

Nagy-Enyed: Czirner József.

Szász-Régen: Dietrich Samuel.

Szekely-Udvarhely: Veres Ferencz.

Sepsi-Szent-György: Antalffy Lajos.

Szegsvárt: J. B. Misselbacher.

Temesvár: Bábusnik Agoston.

Leteszünk

mindenki számára, a ki óhajtja, sorsjegyeket és más ártatérteket a szab. oszt. nemzeti banknál, az első oszt. takarékpénztárnál Bécsben, vagy valamely más első rangú intézetnél, s felvesszük a letételeket: tárgyi ártatárunk mintegy kétharmad részét előleg gyanánt. Nekünk aztán csak az az összeg lesz visszafizetendő kevés havirészekben, a melyet ily módon kiadtunk és a mely szerény hasznunkat képezi.

A kedvelt magyar díj- az 1864-ki, 1839-ki és 1860-ki sorsjegyeknek közzelvető kisorsolása alkalmából, melyek fonyereményei 150,000, 200,000, 280,000 és 300,000 frtot tesznek, ajánljuk ezen, általunk most először alkalmazott módot a sorsjegy-szerzésre részletfizetések által, mely olcsóság, biztonság és kényelmesség tekintetében minden eddig ajánlottat felülmúl.

Az első, legalább öt forint részlet fizetések, törvényesen bályozott okmányt kap a fél, mely a letételemezett sorsjegyet sorozatát és számát, valamint a letéti jegy számát fogja tartalmazni.

Mihályt a kevés havirészek nekünk vissza lesz fizetve, azonnal kiszolgáltatjuk a félnek az illető intézet eredeti letéti jegyét. Ezen mód szerint számítunk például, egy bécsi sorsjegyet 102 frt 50 kr. jával, felvesszük rá előlegképen azon intézettől, melynél a sorsjegyet letételemezésük 70 frtot, míg nekünk csupán 32 frt 50 kr. lesz hat havi részletben visszafizetendő.

Ily módon mindenki saját sorsjegyére olcsóbban jár, mint valamely ígér-vennyel, nem is tekintve, hogy becses tulajdonság szerző egyúttal magának. Bővebb felvilágosítást nyújt mutatónyunk, melylyel ingyen szolgálunk.

Kohn József és társa, banküzlet, Bécs, Kärntnerstrasse 45.

(421)

(3—12)

STEIN JÁNOS
könyvkereskedésében Kolozsvárt kaphatók következő 1877-iki
NAPTÁRAK:

Erdélyi képes kis naptár

1877-dik közönséges évre.

18-dik ÉVFOLYAM.

A királyhágón inneni s néhány királyhágóntúli nevezetesebb vásárok pontos és újonnan kijavított jegyzékével, s számos képekkel illusztrált dús tartalommal.

Ára 30 kr.

Az „ATHENAEUM” nagy képes naptára az 1877-ik évre.
Ára 1 frt.

Nemzeti nagy képes naptár 1877. évre.
Szerkeszti Áldor Imre. Ára 1 frt.

A magyar nők házi naptára 1877-ik évre.
Szerkeszti Beniczky Irma. Ára 60 kr.

Protestáns új képes naptár 1877-ik évre.
Szerkesztette Dúzs Sándor. Ára 50 kr.

Falusi gazda naptára 1877. évre.
Szerkeszti Máday Izidor. Ára 80 kr.

Lidércz naptár 1877-ik évre.
Ára 60 kr.

DEÁK FERENCZ NAPTÁR az 1877-dik évre.
Írta Áldor Imre. Ára 50 kr.

Iparos naptár 1877-ik évre.
Szerkeszti Gelléri Mór. Ára 50 kr.

István bácsi naptára 1877-ik évre.
Szerkeszti Köhalmi K. tanár. Ára 50 kr.

Borászati naptár 1877. évre.
Szerkeszti dr. Nyáry Ferencz. Ára 80 kr.

Új honvéd naptár 1877. évre
(egyúttal katonai naptár.)
Szerkeszti Áldor Imre. Ára 60 kr.

Az „Athenaeum” kis képes naptára 1877-ik évre.
Ára 50 kr.

A Nép zászlója naptára 1877-re.
Szerkeszti Áldor Imre. Ára 40 kr.

Kossuth naptár 1877-ik évre.
Szerkeszti Honfi Tihomér. Ára 40 kr.

Ne vessünk,
mulattató naptár a gyönyörűséges 1877-iki esztendőre.
Megesinálta vala egy asztromókus. Ára 40 kr.

Határidő-naptár 1877-re.
Mindennemű hivatalnokok, ügyvédek, jegyzők, orvosok számára.
Ára 1 frt 20 kr.

Dr. Joh. Nep. Vogl's Volks-Kalender 1877.
Redigirt von Dr. August Silberstein. Ára 65 kr.

Der Wiener Bote.

Illustrierter Kalender auf das Jahr 1877. Ára 36 kr.

Neuer illustrirter Volks-Kalender für Ungen und Siebenbürgen
auf das Jahr 1877. Ára 50 r.

Payne's illustrirter Familien-Kalender 1877.
Ára 40 kr.

Fromme's Notiz-Kalender für die elegante Welt. 1877.
Ára 1 frt 20 kr.

Fromme's Oesterreichischer Studente-Kalender 1877.
Redigirt von Med. u. Chir. Dr. Karl Zuberh. Ára 1 frt 40 kr.

Fromme's Oesterreichischer Juriste-Kalender 1877.
Redigirt von Dr. Josef Frühwald. Ára 1 frt 60 kr.

FROMME'S OESTERREICHISCHER MEDICIN-KALENDER 1877.
Herausgegeben von Dr. Josef Nader. Ára 1 frt 60 kr.

Fromme's Oesterreichischer Landwirthschaft-Kalender. 1877.
Redigirt von Dr. Martin Wilkens. Ára 1 frt 60 kr.

Fromme's Oesterreichischer Forst-Kalender. 1877.
Redigirt von Karl Petraschek. Ára 1 frt 60 kr.

FROMME'S WIENER PORTEMONNAIE-KALENDER. 1877.
Közönséges kiadás 20 kr. Bronce tállal 36 kr.

Ugyanott kapható:

Harcztéri szogalat

gyalog- és lovassági altisztek és altiszt-képző iskolák számára, a szolgálati szabályzt alapján.

Szerkeszté SZABÓ LAJOS, honvéd őrmester, 5 rajztáblával.
Ára 50 kr.

CSATATÉRKEPEK

a keleti háboru sznteréről

25 krtól 1 frtig,

hozza való zászlócskák (törökök, szerbek, matenecriak s felkelők)
tucetije 10 kr. darabja 1 kr.

(43)

(20—24)

4 goldene
Medaillen.

Liebig

Ehren-
Diplome.

Company's Fleisch-Extract

aus FRAY-BENTOS (Süd-Amerika).

Nur ächt

wenn die Etiquette eines jeden Topfes
nebenstehenden Namenszug in blauer Farbe trit.

Kapható CSIKI IMRE fűszerkereskedésében
Kolozsvárt.

POLCZ ALBERT

(371)

(6—*)

PAPIRKERESKEDÉSE

Kolozsvárt, főtéren 2-ik szám alatt.

Gazdagon és újonnan berendezett raktár mindennemű író-, levél-, rajz- és osomagoló pa-

pírok, az összes írószerek- és bekötött kereskedelmi, üzleti- és gazdasági könyvekből.

Rajzolóknak részére gazdag és gondos választék rajzolósi és festészeti kellékekből: Rajzeszközök

bécsi, nürnbergi- és svájci gyárakból, Whatmann, Harding és Canson rajzpapírok, rajztáblák

és vonalzők, Hardtmuth- és Faber A. W.-féle írónok, Anreiter- és Aokermann-féle vízi és

Düsseldorfi olaj-festékek, finom másoló (Paus) papírok és vásznak, ecsetek, pastellek,

rajztörzők, paletták, kínai és párisi tuschok rudakban és felolvasztva, szóval a rajzo-

láshoz és festészethez szükséges szerszámok a legválasztékosabban vannak képviselve.

Ajánlja újabban érkezett, levélborítékokkal ellátott francia és angol levélpapírjait csinos

dobozokban (Cassette) monogrammal és a nélkül fehér, színes és fekete szegélyű (gyász) kiállításban.

A raktáron levő különlegességekből különösen következő, általánosan jónak és hasz-

nosnak bebizonyultakra hívja fel a t. közönség szives figyelmét:

Friss töltésű Van Buskirk illatos

SOZODONT-ja,

legkitünőbb fog-óv- és foghús-erősítő szer;

a szájak kellemes ízt kölcsönöz, eltávolít minden borkő- és tályogrészt a fogakról, tökéletesen megőrvi azokat további romlástól és a romlott részek fehér színét teljesen visszaadja.

Eredeti minőségben csak Polcz Albert erdélyi főraktárosnál Kolozsvárt kapható.

Ára egy üvegnek porral és használati utasítással együtt, díszes kiállításban 3 frt helyett csak 2 frt. o. é.

Van szerencsém továbbá Stein János egyetemi fém-tollai

árának leszállításáról a t. közönséget értesíteni.

E tollak célszerű metszés-, ruganyosság- és tartóssággal még azt az előnyt párosítják, hogy egész finom, tömpább és legtömpább, tehát háromféle alakban levén készíve, azt a célszerűséget nyújtják, hogy ki-kik a maga kezéhez alkalmas tollat választhat; fémvegyületek pedig olyan levén, hogy a különféle tentanemek által nem oxydálódnak, soha sem rozsdásznak; leginkább megfelelnek azon igényeknek, melyeket jó íróitól követelni lehet, s a legfinomabb írásra, valamint közönséges gyorsírásra is egyformán használhatók.

Dobozonki (144 darab) ezentúl 2 frt helyett, 1 frt 40 krtól kaphatók.

Vidéki megrendelések eszközésére kiváló gond és figyelem fordítottatik és rendesen megér-keztők után még az nap teljesítettnek.

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdájánál az ev. ref. tanoda bettivel Kolozsvárt.